

UNELE PRECIZĂRI PRIVIND OBIECTUL MATERIAL AL VÂNATULUI ILEGAL

SOME CLARIFICATIONS ON THE SUBSTANCE OF ILLEGAL HUNTING

Anastasia BOLDESCU, ORCID: 0000-0003-3263-0552
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 343.77:342.9(478)

e-mail: nastea.braniste@mail.ru

În viziunea lui A.S. Kurmanov, ouăle de păsări nu pot să reprezinte obiectul material al vânatului ilegal [1, p.11]. Fiind de aceeași părere, E.M. Snítko menționează că „ouăle nu pot forma obiectul material al infracțiunii în cauză, întrucât nu se încadrează în categoria „animale și păsări sălbatice” și nu pot fi urmărite și pândite. Cu toate acestea, dobândirea unui număr mare de ouă de păsări [...], distrugerea cuiburilor de păsări sau a vizuinilor provoacă pagube ireparabile naturii și duc la scăderea numărului de păsări și a populației de animale, perturbând echilibrul ecologic” [2, p.19-20]. Pe bună dreptate, este inadmisibilă confundarea ouălor de păsări cu păsările înseși. Dacă ar fi să facem o paralelă, atunci nu poate fi echivalată o persoană cu embrionul (fătul) uman, care este doar o probabilitate de viață. Însă, contrazicându-se, E.M. Snítko propune incriminarea dobândirii ilegale de ouă și a distrugerii ilegale a cuiburilor de păsări sau a vizuinilor în articolul consacrat vânatului ilegal [2, p.20]. După ce a afirmat că ouăle nu pot să constituie obiectul material al vânatului ilegal, acest autor vine cu inițiativa extinderii noțiunii de vânat ilegal asupra dobândirii ilegale de ouă și a distrugerii ilegale a cuiburilor de păsări sau a vizuinilor.

Trebuie să recunoaștem că faptele, a căror incriminare este recomandată de E.M. Snítko, sunt prevăzute în legile penale ale unor state. De exemplu, alin.(1) §181 lit.f) din Codul penal al Republicii Austria prevede: „Fapta persoanei care, prin încălcarea unei dispoziții legale sau a unui mandat emis de o autoritate publică, omoară, deține exemplare dintr-o specie de animale sălbatice protejate sau *distruge formele de dezvoltare a acestora sau le îndepărtează din natură (evid. ns.)* sau fapta persoanei care distruge, deține sau îndepărtează din natură exemplare dintr-o specie de plante sălbatice protejate se pedepsește cu închisoare de până la 2 ani, cu excepția cazului în care acțiunea se referă doar la un număr nesemnificativ de exemplare și are doar urmări nesemnificative asupra stării de conservare a speciei” [3]. Însă, denumirea §181 lit.f) din Codul penal al Republicii Austria este „Afectarea cu intenție a efectivului de animale sau plante”. Potrivit alin.(1) art.334 din Codul penal al Regatului Spaniei, „persoana care capturează specii pe cale de dispariție, desfășoară activități care împiedică sau *obstrucționează reproducerea (evid. ns.)* sau migrația, contravenind legilor sau dispozițiilor generale privind protecția speciilor din fauna silvestră, comercializează sau face trafic cu acestea sau cu

cadavrele acestora, va fi pedepsită cu pedeapsa închisorii de la 4 luni la 2 ani sau amendă de la 8 la 24 luni și, în orice caz, cu decăderea specială din exercitarea dreptului de a vâna sau pescui pe o perioadă de la 2 la 4 ani” [4]. Previzăm că vânatul ilegal este incriminat în art.335 din Codul penal al Regatului Spaniei.

Așadar, nici legiuitorul austriac, nici cel spaniol, nu incriminează, în cadrul normei cu privire la vânatul ilegal, dobândirea ilegală de ouă și distrugerea ilegală a cuiburilor de păsări sau a vizuinilor.

În Republica Moldova, asemenea fapte sunt prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova (CCo RM). Astfel, alin.(1) art.128 CCo RM stipulează răspunderea pentru „încălcarea prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic, privind vânatul și *alte feluri de folosire a resurselor cinegetice*” (evid. ns.) [5]. În același timp, art.129 CCo RM prevede răspunderea pentru „distrugerea sau deteriorarea intenționată a vizuinilor, mușuroaielor de furnici, *cuiburilor de păsări și altor locuri de viață a faunei de pe terenurile fondului forestier*” (evid. ns.) [5]. Precizăm că alin.(2) art.128 CCo RM prevede răspunderea pentru „vânătoarea fără autorizație (licență), fără carnet de vânător sau fără permis de deținere sau port și folosire a armei de vânătoare, depășirea normelor stabilite de recoltare a vânatului, precum și vânătoarea în locurile interzise și în perioadele de prohibiție, folosirea armelor, uneltelor și metodelor interzise” [5].

În mod aparent, aceasta ar veni în contradicție cu lit.g) pct.35 din Anexa nr.1 la Legea nr.439 din 27.04.1995 a regnului animal (în continuare – Legea nr.439/1995): „Se consideră vânătoare ilicită (braconaj): [...] strânsul ouălor, devastarea cuiburilor, adăposturilor bizamilor (ondatrelor) și ale altor animale, răscolirea vizuinilor, precum și alte acțiuni care împiedică reproducerea animalelor și păsărilor folositoare” [6]. În același context, menționăm că, într-o lucrare, la examinarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art.233 CP RM, se face referire la norma precitată, sugerându-se astfel că acțiunile descrise în ea ar trebui calificate în baza art.233 CP RM [7].

Prevederi asemănătoare sub anumite aspecte cu lit.g) pct.35 din Anexa nr.1 la Legea nr.439/1995 se conțin la: lit.c) alin.(1) art.12 din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21.05.1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică („Statele membre iau măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale enumerate în anexa IV litera (a) în aria lor de extindere, interzicând: [...] distrugerea deliberată sau culegerea ouălor din natură; (d) deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă”) [8]; art.5 din Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30.11.2009 privind conservarea păsărilor sălbatice („Fără a se aduce atingere articolelor 7 și 9, statele membre iau măsurile impuse pentru a stabili un sistem de protecție pentru toate speciile de păsări menționate la articolul 1, interzicând în special următoarele: [...] (b) distrugerea sau producerea de daune în mod deliberat asupra cuiburilor sau ouălor sau eliminarea cuiburilor; (c) culegerea ouălor din natură și păstrarea acestora, chiar dacă sunt goale; [...]”) [9]. Totuși, din niciuna dintre aceste prevederi nu reiese că dobândirea ilegală de ouă sau distrugerea

ilegală a cuiburilor de păsări sau a viziunilor trebuie considerate exemple de vânat ilegal. Nu reiese o astfel de concluzie nici din lit.g) pct.35 din Anexa nr.1 la Legea nr.439/1995. Pur și simplu, noțiunea de braconaj din pct.35 din Anexa nr.1 la Legea nr.439/1995 este mai largă decât noțiunea de braconaj din art.233 CP RM și din alin.(2) art.128 CCo RM. În art.233 CP RM se consideră braconaj exclusiv vânatul fără autorizația corespunzătoare fie în perioada interzisă, fie în locurile interzise, fie cu unelte și metode nepermise. Mai sus, am specificat formele de braconaj care intră sub incidența alin.(2) art.128 CCo RM. Alte forme de braconaj, specificate în pct.35 din Anexa nr.1 la Legea nr.439/1995, nu intră sub incidența art.233 CP RM și a alin.(2) art.128 CCo RM. În prezența unor astfel de forme, pot fi aplicate alin.(1) art.128 sau art.129 CCo RM.

În concluzie, ouăle de păsări, cuiburile de păsări și viziunile de animale nu pot să reprezinte obiectul material al vânatului ilegal.

Referințe:

1. КУРМАНОВ, А.С. *Незаконная охота: уголовно-правовые и криминологические аспекты*: Автореферат дисс. канд. юрид. наук. Казань, 2002. 24 с.
2. СНЫТКО, Е.М. *Уголовная ответственность за браконьерство*: Автореферат дисс. канд. юрид. наук. Москва, 2004. 28 с.
3. *Codul penal al Republicii Austria*. [Accesat: 30.06.2022] Disponibil: <https://codexpenal.just.ro/laws/Cod-Penal-Austria-RO.html>
4. *Codul penal al Regatului Spaniei*. [Accesat: 30.06.2022] Disponibil: <https://codexpenal.just.ro/laws/Cod-Penal-Spania-RO.html>
5. Codul contravențional al Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2009, nr.3-6.
6. Legea nr.439 din 27.04.1995 a regnului animal. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1995, nr.62-63.
7. *Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu. Partea specială*. [Accesat: 01.07.2022]. Disponibil: <https://cj.md/wp-content/uploads/2019/01/Codul-Penal-al-Republicii-Moldova-Partea-special%C4%83-comentariu.pdf>
8. *Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21.05.1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică*. [Accesat: 01.07.2022]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=celex:31992L0043>
9. *Directiva 2009/147/CEA Parlamentului European și a Consiliului din 30.11.2009 privind conservarea păsărilor sălbatice*. [Accesat: 01.07.2022]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32009L0147>